

Onze planeet

Driemaandelijks, Augustus 2004

Van afvalpreventie tot duurzaam verbruik

Mijn stad spreekt erover

Uw uitdaging: 10% minder CO2!

Verwarmen, dat betekent ook natuurlijke rijkdommen van fossiele oorsprong verbruiken (in Brussel hoofdzakelijk aardgas en stookolie). De voorraden van die rijkdommen raken mettertijd uitgeput, en bij hun verbranding komt CO₂ vrij. Dat wist u al? Maar wist u ook dat u er daadwerkelijk iets kunt aan doen? De vzw Ecolife start in Brussel een proef-project dat gefinancierd wordt door het BIM.

Ecolife zoekt 200 gezinnen om diverse groepen te vormen, de zogenaamde "Kyoto Clubs" (een verwijzing naar het gelijknamige protocol waarmee Brussel zich ertoe verbonden heeft zijn CO₂-emissies met 10% te verminderen!). Het is de bedoeling dat ieder op zijn niveau helpt het energieverbruik voor verwarmingsdoeleinden te verlagen, zonder aan het comfort te raken. De bijbehorende financiële besparingen zijn uiteraard graag meegenomen! Wil u deelnemen? Lees dan ons artikel op pagina 3.

Edito

Nu de zomer op zijn laatste benen loopt, gaan we terug over tot de orde van de dag. Wij hopen dat u, al dan niet op vakantie, hebt kunnen uitrusten en dat u met de beste voornemens voor het milieu opnieuw aan de slag zult gaan. U weet nog niet wat eerst aangepakt? Dit nummer geeft u ongetwijfeld inspiratie!

Wat het nieuwe schooljaar betreft, zult u zeker oog hebben voor de 5de uitgave van de campagne "Ik kleur mijn schooljaar groen". De gewesten en de warenhuizen slaan de handen in elkaar om ervoor te zorgen dat u en uw kinderen probleemloos milieuvriendelijke schoolbenodigdheden kunt kopen. Lees ons artikel op pagina 5.

Als u energie wil besparen, hebt u mogelijkheden genoeg! Praktische tips om uw verwarmingsinstallatie voor te bereiden op de komende winter, de energiediagnose van uw woning en de Kyoto-clubs: u vindt een schat aan informatie die u zal helpen in uw opzet. Lees onze artikels op pagina 3 en 4.

En binnenkort zijn er de "Week van de Vervoering" (rond mobiliteit) en de 'Flower week', die tot doel heeft producten met een eco-label te promoten.

Veel leesplezier en, niet getreuzeld, vlug opnieuw aan de slag!

De mobiliteit aan het feest

Zoals ieder jaar wordt van 16 tot 22 september de "Week van de vervoering" georganiseerd in het Brussels Gewest. Hoogtepunt is ook dit jaar weer de autoloze zondag (op zondag 19 september). Een mooie dag in het vooruitzicht : om te

profiteren van straten, lanen en pleinen die voorbehouden zijn aan voetgangers, fietsers, skaters, maar ook om ... nog eens wat gezondere lucht in te ademen!
Zie artikel pagina 2.

Inhoud

- Een bloem voor het milieu
Pagina 3
- Helpt uw woning u energie te besparen?
Pagina 4
- Verzorg uw verwarmingsinstallatie!
Pagina 4
- Geluidsisolatie binnen uw bereik
Pagina 4
- Schoolbenodigdheden die het milieu sparen
Pagina 5
- Plastic zakken: weg ermee!
Pagina 5
- De natuur beschermen in de stad: opleidingen
Pagina 5
- Het hoekje van de kinderen
Pagina 6

De mobiliteit aan het feest (vervolg)

Brussel van het verkeer ontlasten, zou de levenskwaliteit van de Brusselaars in meer dan één opzicht aanzienlijk verbeteren. Daarom is de traditionele autoloze zondag een feest voor allen. Iedereen wordt geregeld geconfronteerd met de vele ongemakken van het autoverkeer in de stad. Parkeerproblemen, verkeersonveiligheid, luchtverontreiniging, lawaaihinder, vertragingen, hinder voor de andere weggebruikers enz. De "week van de vervoering" vestigt de aandacht op al die aspecten waarbij, dit jaar, het accent wordt gelegd op de veiligheid van de kinderen.

Minder auto's betekent minder lawaai en minder luchtverontreiniging ... en dat kan gemeten worden. Het BIM zorgt hiervoor met zijn meetstations. Op onze internetsite zal u trouwens op de hoogte worden gebracht van de concrete impact van de autoloze zondag. In het verleden waren onze cijfers (over geluid en luchtkwaliteit) altijd overduidelijk. Zo werden er bijvoorbeeld gemiddelde concentraties van uitlaatgassen waargenomen die 4 tot 36 keer lager lagen dan normaal, afhankelijk van het soort van pollutanten en de ligging van de meetstations.

Bovendien kan elke eigenaar zijn voertuig op een 'meer milieuvriendelijke' manier gebruiken. De auto thuis laten wanneer de afstanden kort zijn (minder dan 3 km), een soepele rijstijl hanteren en met gezond verstand de airconditioning (momenteel standaard in 70% van de nieuwe auto's) (niet) gebruiken.

Airconditioning voor allen?

Een koelsysteem dat ... opwarmt!

Constructeurs zijn erin geslaagd de motoren van hun auto's veel zuiniger te maken, maar terzelfdertijd ontwikkelen ze tal van comfortvoorzieningen die het verbruik doen toenemen. Een voorbeeld is de airconditioning. In de zomer is het voor de automobilist een verademing niet meer te zitten koken in de auto (vooral dan in de opstoppingen). Dat is de paradox van een systeem: het brengt ons wel verkoeling, maar daarnaast heeft het ook een zeer grote impact op de opwarming van het klimaat. Hoe gebeurt dat? Als u in de stad rijdt met de airco aan, jaagt dit uw brandstofverbruik met 30 procent de hoogte in ... en dus ook de uitstoot van CO₂, het belangrijkste broeikasgas. Bovendien bestaat het gevaar voor lekken van koelgassen uit het airconditioningsysteem. Dit zijn krachtige broeikasgassen, met een opwarmingspotentieel (van de aarde) dat bijna 1500 keer hoger is dan CO₂!

Hoe kan de verhitting in de passagiersruimte worden beperkt? Zelfs als uw auto met een airconditioningsysteem is uitgerust, hoeft u dat nog niet altijd aan te zetten. Een meer doordacht gebruik ervan zal uw motor (minder vermogen nodig) en uw portefeuille sparen.

Enkele praktische raadgevingen:

- Parkeer zoveel mogelijk in de schaduw of plaats een zonnenscherm, niet in de passagiersruimte maar aan de buitenzijde van de voorruit.
- Laat zoveel mogelijk warme lucht ontsnappen vóór u de airconditioning aanzet. Als u de ramen of het zonnedak opent, gaat de auto weliswaar iets meer brandstof verbruiken (+ 5%), maar dat is toch nog beduidend minder dan met de airco aan (+ 30%).
- Stel de airconditioning zo in dat het verschil met de buitentemperatuur nooit meer dan 5°C bedraagt. Dit verschil is voldoende om een gevoel van frisheid te ervaren zonder dat het de gezondheid schaadt.

In Brussel maken we van de kwaliteit van de lucht geen geheim

De afgelopen jaren daalden de concentraties van bepaalde pollutanten. Voor zwaveldioxide (SO₂) was dit bijna 90%, dankzij de afbouw van de zware nijverheid in Brussel en het toenemend gebruik van zwavelarme brandstoffen. Ook de loodconcentraties daalden, doordat lood uit de benzine werd geweerd. Andere pollutanten, zoals ozon of stofdeeltjes, blijven of worden zorgwekkend. De belangrijkste pollutant in Brussel is CO₂, die weliswaar geen rechtstreekse invloed heeft op de gezondheid, maar wel op het klimaat.

Sinds 15 jaar houdt het BIM u op de hoogte van de concentraties van verontreinigende stoffen zoals stikstofoxiden (NO, NO₂, NO_x), ozon of CO via een automatisch antwoordapparaat (02.775.75.98). Sinds 5 jaar gebeurt dit ook via de pollumeter op het internet met, meer in het bijzonder, de globale index van de luchtkwaliteit. Vanaf deze herfst vindt u die informatie (globale index) op diverse panelen langs de grote invalswegen naar Brussel. Zij maken het mogelijk de automobilisten in te lichten over hoe het die dag met de luchtkwaliteit is gesteld: tegelijkertijd maken ze hen attent op deze problematiek. Afrollende teksten zullen de bestuurders ook aansporen hun rijgedrag aan te passen wanneer de alarmdrempels benaderd of overschreden worden.

In het kader van een samenwerkingsverband tussen het laboratorium van het BIM, het Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI) en de Interregionale Cel voor Leefmilieu (IrCel) kunnen verontreinigingspieken 1 of 2 dagen vooraf worden aangekondigd. Middels de affichepanelen en de gebruikelijke persberichten wordt u als automobilist hiervan meteen op de hoogte gebracht en zal u gevraagd worden om tijdens de periodes van hoge verontreiniging andere vervoermiddelen te gebruiken.

Meer informatie

Over airconditioning in voertuigen maar ook in woningen: www.ibgebim.be, rubriek gezinnen / ecohuisvesting / air conditioning.

Over de raadgevingen inzake een soepelere rijstijl: www.ibgebim.be, rubriek gezinnen / ecomobiliteit / beter rijden, of vraag onze folder "Zich anders verplaatsen" op 02.775 75 75 of via info@ibgebim.be

Over de animaties en evenementen die tijdens de "Week van de vervoering" en op de autoloze zondag (19 september) worden georganiseerd: www.autoarmezondag.irisnet.be of op 02.204 13 53 vanaf de 1ste september. U kunt ook bij uw gemeentebestuur informatie vragen over alle activiteiten die in uw buurt gepland zijn.

Kom de vleermuizen bekijken

Vleermuizen zijn miskende en doorgaans weinig geliefde dieren. Er zijn er nochtans veel meer dan u zou denken in ons Gewest; zelfs 16 verschillende soorten. De 'Achtste Europese nacht van de vleermuis' gaat door op zaterdag 28 augustus 2004. In het kader van deze activiteit worden in heel België excursies georganiseerd ... en, natuurlijk ook, in Brussel.

Deze "Nacht" heeft tot doel het publiek, via diverse activiteiten, te laten kennismaken met de vleermuizen. Deze nuttige, fascinerende dieren zijn in bijna heel Europa met uitsterving bedreigd. De 'Europese nacht van de vleermuis' is een initiatief van 'Eurobats', de organisatie die waakt over de uitvoering van de conventie betreffende de bescherming van de vleermuizen in Europa. Deze conventie, die in 1994 van kracht werd, werd ondertekend door 29 Europese staten, waaronder België. Ze heeft tot doel alle Europese vleermuissoorten te beschermen.

Meer informatie

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden de excursies georganiseerd door het BIM en het Koninklijk Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN). De excursies omvatten een algemene inleiding over het leven van de vleermuizen, gevolgd door een wandeling op het terrein.

Plaats van afspraak op 28 augustus:

Vóór de Abdij van het Rood Klooster om 20 u – Rood Klooster – Klooster 4, Oudergem (in het Nederlands en in het Frans)

Achter de vijver van Bosvoorde om 20 uur – Vuurkeienweg 10, Watermaal-Bosvoorde (in het Frans).

Als u meer wil weten over de vleermuizen, bestel dan de gratis informatiebrochure van het BIM "Vleermuizen: onbekend maakt onbemind" (02.775 75 75 of info@ibgebim.be)

Voor meer informatie
 Dienst Info-Leefmilieu van het BIM
 02/775.75.75
info@ibgebim.be - www.ibgebim.be

Mijn stad spreekt erover

Een bloem voor het milieu!

Kent u het Europees ecolabel? Het is een kleine, met sterren omgeven bloem die u op bepaalde producten terugvindt (niet op levensmiddelen) en zelfs bij bepaalde diensten hoort. In 1992 introduceerde de Europese Commissie een systeem voor de toekenning van een ecolabel op Europees niveau. Dit label wordt erkend in alle lidstaten van de Europese Unie, alsook in Liechtenstein, Noorwegen en IJsland. Het waarborgt dat het product (of de dienst) aldus is geconcipeerd dat de milieueffecten ervan beperkt blijven. Het label biedt echter ook kwaliteitsgaranties en waarborgt dat de gezondheidsrisico's beperkt zijn, en dit op basis van criteria die specifiek zijn voor elke categorie van producten of diensten. Geef bij uw volgende aankopen de voorkeur aan producten die dit label dragen. Ze nemen in aantal toe! U wil wat concrete informatie?

Milieu en kwaliteit

Wat zijn de kenmerken van een product? Nemen we als voorbeeld een textielartikel dat het Europees ecolabel draagt. Bij de productie van de vezels worden producten die water en lucht verontreinigen geweerd. Het risico op allergische reacties is beperkt. Op het vlak van de kwaliteit geven stoffen met een ecolabel even goede resultaten op het vlak van krimpvastheid, kleurechtheid, wrijvingsbestendigheid tijdens het drogen en lichtbestendigheid als hun klassieke tegenhangers. Voor elke categorie van producten werden specifieke criteria omschreven.

U vindt het Europees ecolabel ondermeer op textiel, binnenhuisverven en -lakken en huishoudpapier. Wat de diensten betreft, zagen bepaalde hotels hun inspanningen (energie- en waterbesparingen, minder afval, gebruik van hernieuwbare hulpbronnen, ...) beloond worden met dit label. Door deze producten te verkiezen bij uw aankopen, belooft u de inspanningen van de producent en geeft u het milieu ook een bloem. Consumenten is ook kiezen: door één product te verkiezen boven een ander, en door producenten die aandacht schenken aan het milieu te belonen. Om deze producten nog talrijker en wijdverspreider te maken, is uw 'stem' als consument ontzettend belangrijk. Houd de ogen wijd open en zoek de Europese bloem. Momenteel vind je in België een vijftigtal producten met ecolabel op de markt ... en in de warenhuizen.

Een campagne ter promotie van de bloem

Van 18 tot 24 oktober eerstkomend starten 11 lidstaten, waaronder België, een promotieactie om dit label meer bekendheid te geven bij de consumenten. De 'Flower Week' kan rekenen op de steun van winkelketens en milieuen consumentenorganisaties. Concreet voor de consumenten betekent dit dat de producten met ecolabel, behalve in de deelnemende handelszaken, ook zullen worden gepromoot via folders, pers, radio, tijdschriften en internet. Voor de scholen is de verspreiding van didactisch materiaal over papier gepland.

Meer informatie

Op de webstek www.eco-label.com vindt u alle informatie over het label, de producten in Europa die momenteel het label dragen en wat hiervan in België verkrijgbaar is. In oktober geeft de site www.ecolabel.be alle informatie over de Flower Week, de deelnemende handelszaken, de beschikbare producten enz., ... met een wedstrijd als toemaatje. Ook in de rubriek 'actualiteit' van onze internetsite wordt de campagne voorgesteld (www.ibgebim.be). Wie geen internetaansluiting heeft, kan vanaf midden oktober de lijst van de producten die in België met een ecolabel verkrijgbaar zijn, aanvragen bij de dienst Info-Leefmilieu, op het nummer 02.775 75 75.

U bent leerkracht en wenst het didactisch materiaal over papier te ontvangen? Contacteer ecolabel@health.fgov.be

Word lid van een Kyoto club! (vervolg van pagina 1)

Deze clubs worden gevormd door 2 tot 5 gezinnen die samenkomen: onder burens, vrienden of via de scholen, gemeenten, ondernemingen of andere verenigingen. De clubs werken onafhankelijk (er is geen animator). Om te starten, krijgen ze een werkplan met een informatiekits als hulpmiddel. De vzw Ecolife stelt de clubs een helpdesk ter beschikking waarop ze, indien nodig, een beroep kunnen doen (telefonisch of per e-mail).

Hoe functioneren de Clubs?

Het is heel eenvoudig. Het actieplan voorziet trouwens slechts twee vergaderingen: één in het begin van het stookseizoen (vlak na de oprichting van de Club), de andere in december. Tijdens de eerste vergadering kan ieder gezin de CO₂-uitstoot van zijn verwarmingssysteem berekenen (beginsituatie, zonder besparingen te doen), op basis van een vragenlijst. Er wordt dan ook een lijst met eerste raadgevingen verspreid: iedereen kan kiezen welke hiervan hij of zij de komende maanden zal opvolgen. Deze raadgevingen zijn makkelijk te volgen, en vergen geen financiële investering of bijzondere inspanning. Om ervaringen uit te wisselen tijdens de actieperiode, worden contacten tussen de Clubs aangemoedigd.

Tijdens de tweede vergadering wordt de balans opgemaakt en besproken. Welke gedragspatronen werden aangenomen, met hoeveel werd de CO₂-uitstoot verlaagd, en hoe werd het experiment ervaren?

Meer informatie

Hebt u belangstelling? U kunt zich bij een club inschrijven van september tot oktober. Neem contact op met de vzw Ecolife op het nummer 016.22 21 03 tijdens de kantooruren of 0486.88 50 97 daarbuiten. U kunt ook surfen op www.clubskiyoto.be.

Vraag de 'Kyoto Club' introductiekits. In deze kit vindt u het nummer en het wachtwoord van uw Club, een toelichting over het uitnodigen van andere gezinnen om lid te worden van uw Club en een gids met tips in verband met vergaderingen, energiebesparingen, een meetformulier enz. Alles is gratis!

Het hergebruik in de schijnwerpers!

Tussen 18 en 25 oktober belooft het druk te worden op bepaalde plaatsen in onze hoofdstad. Reparatie, wederverkoop en hergebruik, krijgen alle aandacht via (onder meer) opendeurdagen bij de Brusselse leden van het Ressources-netwerk (Spullenhulp, La Poudrière, het Leger des Heils, Oxfam-Solidariteit, Terre). Bedoeling is u meer vertrouwd te maken met de sociale en milieue activiteiten van deze verenigingen, u aan te sporen uw 'afgedankte' voorwerpen in goede staat naar hen te brengen, ... en regelmatig uw aankopen te doen in hun winkels met tweedehands artikelen. Het orgelpunt van de week moet het spetterende défilé worden dat Spullenhulp op 22 oktober (voor de 2de maal) organiseert, met originele creaties vervaardigd uit kledingstukken die door hen werden ingezameld. Speciaal voor de gelegenheid worden ze die avond bij opbod verkocht.

Meer informatie

Om het programma van de activiteiten te bekomen, kan u vanaf eind september onze dienst Info-leefmilieu contacteren op telefoonnummer 02.775 75 75 of via e-mailadres info@ibgebim.be.

Geluidsisolatie binnen uw bereik

De nationale enquête bij de gezinnen (NIS, 2001) toont aan dat 35% van de Brusselaars over geluidshinder klaagt. Brussel is een dynamisch stedelijk gebied met verschillende structuren (woningen, kantoren, besturen, vervoer, ...) op een beperkt grondgebied: dit heeft een zekere geluidshinder voor de inwoners tot gevolg. Lawaai is echter niet de prijs die men moet betalen om in de stad te wonen! De geluidsisolatie van de woning (of andere gebouwen) kan heel wat verhelpen.

'Lekken' opsporen

Voor elk type van geluidshinder zijn er specifieke werkzaamheden mogelijk. Burenlawaai, kloggeluiden en trillingen worden op een heel andere manier behandeld dan externe geluiden (wegverkeer, vliegtuigen, ...). De doeltreffendheid van de werkzaamheden wordt bepaald door de kwaliteit van de gekozen materialen, maar ook door de manier waarop ze worden aangebracht.

Ervaren knutselaar of debutant, kleine aanpassingen kunnen al helpen om ons tegen geluidshinder te isoleren. Het eerste principe van de geluidsisolatie is dat geluidlekken in de woning moeten worden opgespoord en gedicht (gaten, schoorstenen, brievenbussen, slechte afdichting, ...). Waar lucht stroomt, wordt ook geluid overgebracht! Brussel telt bovendien een vrij groot aantal oude woningen of eengezinshuizen die werden omgebouwd tot verschillende appartementen. Dikwijls werd bij die verbouwingen niet aan geluidsisolatie gedacht. Deze situatie kan aan de oorsprong liggen van burenruzie's, die met de nodige aanpassingen te voorkomen zijn.

Informeer u!

Win eerst inlichtingen in, vooraleer u aan om het even welke werkzaamheden begint. Om u hierbij te helpen, heeft het BIM recent een praktische brochure met 11 adviesfiches gepubliceerd. Deze brochure reikt elke goede knutselaar concrete mogelijkheden aan om zelf bepaalde werkzaamheden uit te voeren. Hebt u meer advies nodig? Wend u dan tot het informatiepunt 'geluidsisolatie' van de Stadswinkel. Het advies is gratis (deze dienst wordt gefinancierd door het BIM). Vanaf september worden ook opleidingen voor privépersonen gepland.

Meer informatie

"Geluidsisolatie/renovatie", een gratis brochure beschikbaar bij de dienst Info-Leefmilieu, tel. 02. 775 75 75 of info@ibgebim.be.

Informatiepunt "Geluidsisolatie" - Tel : 02.512 86 19 - email : info@curbain.be - Loket van de Stadswinkel in de Sint-Gorikshallen - Sint-Goriksplein 1 1000 Brussel (Ma/vr : 10u-18u - Za : 14u-17u). U vindt er ook informatie over de isolatiepremies.

Helpt uw woning u energie te besparen?

Wilt u minder voor uw verwarming betalen? Dacht u aan renovatiewerken? Bent u bereid in een nieuwe verwarmingsketel te investeren? U bent al op de goede weg, maar wilt u verder gaan? Het ABEA kan u hierbij helpen door uw woning door te lichten en na te gaan welke acties/werkzaamheden in eerste instantie moeten worden ondernomen.

Het onderzoek van uw woning

Dit jaar heeft het BIM aan het Brussels energieagentschap (ABEA) een nieuwe opdracht toevertrouwd: de uitvoering van gratis energieaudits bij particulieren. Dankzij dit initiatief kunnen de bewoners van de gebouwen nagaan hoe ze hun energieverbruik kunnen verlagen en welke werkzaamheden/acties voorrang verdienen. Op gewestelijk niveau zou aldus het aantal woningen met een laag energieverbruik moeten toenemen.

Hoe gebeurt dit?

Een energieadviseur komt bij u thuis om de energieprestaties van uw woning te beoordelen. Daartoe observeert en noteert hij:

- de staat van het omhulsel (of enveloppe) van uw woning (dak, gevels, vloeren)
- de staat van uw verwarmingsinstallatie (ketel, warmwaterleidingen, regelsysteem)

Na dit bezoek kan hij aangeven welke werkzaamheden prioritair zouden moeten gebeuren. Dit kan de vervanging van een ketel zijn, de warmte-isolatie van uw dak en uw muren, de vervanging van uw ruiten uit enkel glas enz. Bovendien wordt u ingelicht over de tijd die nodig is om de voorgestelde investeringen terug te verdienen.

Tenslotte stelt de energieadviseur u gedragspatronen en kleine handelingen voor waarmee u de effecten van de vooropgestelde werkzaamheden kunt optimaliseren.

De audits worden aangeboden na selectie van de kandidaten (eigenaars of huurders, huis of appartement), meer bepaald aan gezinnen die bereid zijn de aanbevolen werken daadwerkelijk uit te voeren.

De periode waarin deze service wordt aangeboden is beperkt. Het gaat immers om een overgangsfase, in afwachting van een toekomstige verplichting om de audits tegen betaling te laten uitvoeren. En dit in het kader van een Europese richtlijn die, vanaf 2007, alle eigenaars die een woning willen verkopen of verhuren, zal verplichten een beroep te doen op een procedure inzake energieadvies.

Meer informatie

Om uw kandidatuur voor een audit van uw woning in te dienen, dient u vóór 15 september 2004 contact op te nemen met een adviseur van het ABEA/Stadscentrum: Sint-Gorikshallen - Sint-Goriksplein 1 - 1000 Brussel - Tel.: 02.512 86 19 - Fax: 02.219 35 91 - E-mail: info@curbain.be - www.curbain.be (op deze site kunt u het inschrijvingsformulier voor de energieaudit downloaden).

Verzorg uw verwarmingsinstallatie!

Verwarming is de grote slokop inzake energie, goed voor meer dan 70% van het energieverbruik van de gezinnen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (of ongeveer 600 €/jaar/gezin). Maar verwarming betekent ook gebruik van natuurlijke rijkdommen en ... luchtverontreiniging. Zo is, in Brussel, verwarming de belangrijkste bron van de uitstoot van kooldioxide (CO₂), dat mee verantwoordelijk is voor het broeikas-effect. Willen we die verontreiniging beperken, dan moet er minder gas of stookolie worden verbruikt. Dit vergt onder meer een goed onderhouden stookketel. Enkele nuttige tips ...

Laat uw stookketel regelmatig onderhouden

Het jaarlijks onderhoud van stookolieketels is wettelijk verplicht. Voor gasketels wordt een onderhoud elke 3 jaar aanbevolen om een optimaal rendement te verkrijgen. U bespaart zo 3 tot 5% brandstof en ... u wint aan veiligheid. Naast de controle (en de eventuele vervanging) van de onderdelen van de brander, zal uw verwarmingstechnicus de binnenzijde van uw ketel reinigen (en controleren of het circuit van de verbrandingsgassen goed is afgedicht) en de schoorsteen vegen (in het geval van een stookoliesysteem).

Zorg voor een goede verluchting van de stookruimte

De verluchting van de stookruimte is belangrijk voor de goede werking van de installatie. Het ventilatieluik mag niet te groot zijn, omdat een te sterke koeling van het lokaal en de ketel het rendement zou verlagen, maar moet voldoende zijn om de verontreinigde lucht naar buiten af te voeren.

Ontlucht uw radiators

Doet dit wanneer de radiators koud aanvoelen aan de bovenzijde en warm aan de onderzijde. Het is aanbevolen dit elk jaar te doen, iedereen kan dit onderhoud uitvoeren.

Hoe? Door u de juiste sleutel aan te schaffen (in doe-het-zelfwinkels). U hoeft enkel deze sleutel in het ontluchtingskraantje te brengen en in tegenwijzerzin te draaien tot u de lucht uit de radiator hoort ontsnappen. Sluit de kraan wanneer er water uitspuit: de radiator is dan volledig met water gevuld. Aarzel niet uw verwarmingstechnicus om raad te vragen.

Isoleer uw leidingen

Het isoleren van leidingen (verwarming en warm water) in de niet-verwarmde delen van de woning (kelders, dakconstructie, garage, ...) is niet moeilijk: u wikkelt er een op de juiste maat gesneden omhulsel uit schuimmateriaal rond (verkrijgbaar in doe-het-zelfwinkels). Met deze kleine ingreep kunt u ongeveer 10% energie besparen.

Schoolbenodigdheden die het milieu respecteren!

Sinds het begin van het schooljaar 2000-2001 voeren het Brussels, het Vlaams en het Waals Gewest samen een promotiecampagne voor de aankoop van milieuvriendelijkere schoolbenodigdheden. De campagne «Ik kleur mijn schooljaar groen» geniet de steun van de winkels die zich blijven inspannen om de consumenten milieuvriendelijke schoolartikelen aan te bieden. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt de 5de uitgave gekenmerkt door de grotere betrokkenheid van de onderwijswereld.

Schoolbenodigdheden en milieu

De aankoop van duurzaam en herbruikbaar materiaal, dat afval voorkomt (zoals veldflessen en brooddozen), of uit gerecycleerde materialen is gemaakt (zoals schriften uit kringlooppapier), is een keuze die aan een duidelijk omschreven doel beantwoordt: geringere hoeveelheden basismaterialen verspillen voor onze dagelijkse consumptie. Het voorbeeld van het kringlooppapier is veelbetekenend: de productie vergt minder hout, twee keer minder energie en drie keer minder water dan die van 'nieuw' papier.

De jongeren sensibiliseren voor ecoconsumptie

Ecoconsumptie komt in het dagelijkse leven vaak neer op het stellen van enkele zeer eenvoudige handelingen. Zo kan de aankoop van milieuvriendelijke schoolbenodigdheden worden samengevat in 12 raadgevingen die in de folder van de campagne staan vermeld. Om hen meer bekendheid te geven, doet het BIM beroep op de spontane medewerking van de leerkrachten. Dit jaar hebben 35.000 Brusselse leerlingen (d.w.z. 46% van de

leerlingen in het lager onderwijs), na aanvraag van hun leraar, de folder ontvangen dat is 30% meer dan het vorige jaar!

De inzet van de scholen

Samen met de verspreiding van de folder, wordt ook de inzet van de scholen steeds groter. Nemen we bijvoorbeeld dit jaar de gemeenteschool nr 10 "Bois Daily" in Schaarbeek. Met de steun van de directie, de leerkrachten en de oudervereniging, zullen in september de volledige school en haar 430 leerlingen uitgerust zijn met milieuvriendelijke schoolbenodigdheden.

Meer informatie

Vergeet uw boodschappenlijstje niet - samen met de 12 tips voor de aankoop van milieuvriendelijke schoolartikelen - wanneer u uw aankopen gaat doen voor het nieuwe schooljaar. De gratis folder is beschikbaar bij de dienst Info-Leefmilieu, 02.775 75 75 of info@ibgebim.be. U vindt ook raadgevingen op www.ibgebim.be, rubriek scholen / de groene boekentas.

De natuur beschermen in de stad: opleidingen

«Mijn stad ... Onze planeet» stelt u een reeks activiteiten voor, waaruit u uw keuze kan maken, zodat u er mee voor kunt dat ons Gewest nog meer natuurlijk groen krijgt. Aanplanten, met bloemen versiere, ... betekent de natuur in uw onmiddellijke omgeving beschermen en haar in staat stellen zich te ontwikkelen.

Plaats maken voor de natuur in de tuin

Om passie voor tuinieren te verzoenen met liefde voor de natuur, werd de actie «Refuges Naturels» op het getouw gezet. Hoe kunnen we van onze tuin een oase van rust maken voor dieren en bloemen van bij ons? In het Felix-Happark in Etterbeek waarin een model van een 'natuurlijke schuilplaats' werd ingericht, kunt u kennismaken met een maaibeide, enkele fruitbomen, een onkruidhoekje, een natuurlijke vijver, enz.

U kunt "De natuurlijke schuilplaats ... en de vruchten" op 12 en 26 september komen ontdekken. Afspraak om 10u30 bij de ingang van het Felix-Happark (Oudergemlaan, tussen de nummers 189 en 195, in Etterbeek). Einde tussen 12u en 12u30. Deze animaties zijn gratis en zijn bestemd voor volwassen personen of gezinnen. Het aantal deelnemers is beperkt. Inschrijving uiterlijk de donderdag vóór de animatie (Natagora 02-245.55.00).

Een natuurlijke vijver inrichten

Een vijver? Waar is dat nu voor nodig? Waar moet ik hem aanleggen? Hoe begin ik eraan? Na een korte presentatie geeft Natagora hierover een antwoord op uw vragen:

Donderdag 23/09 om 20u, in Brussel-Stad (Nekkersdal - studio 3 - Emile Bockstaellaan, 107 - Informatie : 02.245 55 00)

Woensdag 6/10 om 20u in Etterbeek (Depot van Rinsdelle, 1ste verdieping, Rinsdelleplein 24 - Informatie : 02.627 27 77)

Donderdag 7/10 om 20u in Anderlecht (gemeentelijke zaal van Anderlecht, Dapperheidsplein 28a - Informatie: 02.558 09 19).

Deze sessies zijn gratis, en worden georganiseerd met de medewerking van de betrokken gemeenten. Inschrijving aanbevolen: Refuge Naturel / Natagora, Isabelle Debeer (02.245 55 00) - 105 Koninklijke Ste-Mariastraat 1030 Brussel.

Plastic zakken met uitsterven bedreigd?

De nationale campagne «Wat ik altijd pak, is mijn herbruikbare zak», werd in mei jongstleden gestart, en vloeit voort uit een initiatief van het Brussels Gewest. De leden van de Belgische Federatie van de distributieondernemingen (Fedis) hebben zich verenigd om hun klanten ertoe aan te sporen meer de talrijke beschikbare alternatieven van wegwerpzakjes te gebruiken. In sommige winkels werden, als experiment, aan de kassa zelfs geen wegwerpzakjes meer beschikbaar gesteld. En nu gaan, met de steun van het BIM, ook de buurthandelaars aan de slag!

Winkeltassen met aardolie ...

Wist u dat voor de productie van één plastic wegwerpzakje 2 cl aardolie nodig is? U vindt dat niet veel?

U mag wel niet uit het oog verliezen dat de ruim 10 miljoen inwoners van België jaarlijks meer dan 3 miljard van die zakjes gebruiken ... goed voor een verbruik van 60 miljoen liter aardolie. Loont het dan niet de moeite een kleine inspanning te leveren om het met minder te doen? Dit keer zijn het de distributeurs die gezamenlijk in actie zijn gekomen om zelfs hun meest achteloze consumenten hiertoe aan te sporen.

Geen winkeltassen meer: de test

De warenhuisketen Delhaize heeft een test uitgevoerd in 3 van zijn vestigingen, waaronder één in Brussel. Sinds 10 mei jongstleden krijgen de klanten van de Delhaize Roodebeek geen wegwerpzakjes meer. Zij werden eenvoudig uit de winkel geweerd. Een doortastende keuze die slechts 2 of 3 andere warenhuisketens tot heden hebben gemaakt. Het initiatief ging gepaard met een groots opgezette communicatiecampagne die het publiek waarschuwde voor deze verandering. Daarbij werd ook hun aandacht gevestigd op de aangeboden alternatieven en werden herbruikbare tassen gratis ter beschikking gesteld. De caissières kregen een speciale opleiding om dit initiatief aan de klanten toe te lichten. Wat zijn de eerste resultaten? In 8 weken werden 240.000 wegwerpzakjes

minder gebruikt (minder aardolie en minder afval!). De hoffelijke klanten hebben zich probleemloos bij de actie aangesloten. Tevredenheidsenquêtes tonen trouwens aan dat 90% van de klanten positief staan tegenover het initiatief. Vooraleer te beslissen wat er verder zal gebeuren met dit experiment, wil Delhaize een onderzoek op grotere schaal uitvoeren en zoekt het ook naar een praktische overgangsooplossing voor vergeetachtige klanten.

Ook de 15 handelaarsverenigingen van het Gewest doen mee!

Midden september begint er een sensibiliseringscampagne in uw handelsbuurt. De wijkstewards zullen de handelaars aansporen minder wegwerpzakjes uit te delen en zullen bij speciale evenementen (rommelmarkten, straatfeesten, braderieën) nieuwe, stevige tassen uitdelen! Het gaat om nylon tassen die zodanig kunnen worden opgeplooid dat u ze aan uw sleutelhanger kan bevestigen (natuurlijk kunt u ze ook in uw handtas of jaszak opbergen). Op die manier hebt u ze altijd bij u om er uw (zelfs onverwachte) aankopen in te stoppen. Deze actie is een initiatief van de vzw «Herwaardering van de handelswijken» en geniet een financiële steun van het BIM.

Meer informatie

Voor de datums van de evenementen waarbij de wijkstewards herbruikbare tassen zullen uitdelen, neem contact op met de dienst Info-Leefmilieu op 02.775 75 75 of info@ibgebim.be. Raadpleeg ook de rubriek 'actualiteit' op onze internetsite: www.ibgebim.be

Composteren

Tijdens de eerste helft van oktober organiseert het BIM in samenwerking met drie gemeenten een nieuwe reeks korte compostingscursussen (gratis en toegankelijk voor alle Brusselaars die willen composteren). Ze worden gehouden:

- in het Nederlands in Watermaal-Bosvoorde (13/10 om 19u30)
- in het Frans in Ukkel (4/10 om 19u30), Molenbeek (6/10 om 19u15) en Watermaal-Bosvoorde (14/10 om 19u30).

Bedoeling is diegenen die in composteren geïnteresseerd zijn, iets (bij) te leren over de technieken ervan. Dit gebeurt in twee stappen: een theoretische les (zie hoger vermelde data), gevolgd door een praktische les. De data van de praktische lessen zullen u worden medegedeeld bij de inschrijving. Tijdens de theoretische sessie komt ook vermicompostage aan bod. Inschrijvingen: Catherine Maréchal, Inter-Compost: 02/218.75.95

Hoekje van de leerkracht

De school ... een papiervreter!

Tot die vaststelling zijn de leerkrachten van de school 'De Buurt' in Schaarbeek gekomen. In het kader van een pedagogisch project dat de afvalvermindering op school als thema had, ontdekten zij dat hun school (met 140 leerlingen) 115.000 bladen papier per jaar verbruikte! Naast concrete acties voor de hele school (inclusief de ouders) om het sorteren en de vermindering van de hoeveelheid afval te optimaliseren, namen de leerkrachten en de directie maatregelen om hun papierverbruik te beperken: aankoop van een nieuwe fotokopieermachine, recto/verso kopiëren, de achterzijde van beschreven bladen als kladpapier gebruiken, rationaliseren van de briefwisseling en van de interne en externe informatieverspreiding enz. Behalve deze gedragwijzigingen inzake ecoconsumptie, werd ook overgegaan tot het gebruik van kringlooppapier. Vandaag kan het lerarenkorps dan ook, niet zonder trots, aankondigen dat het papierverbruik in de school met 65% is gedaald: op een heel jaar worden er slechts 38.000 vellen papier meer gebruikt!

Meer informatie:

U bent leerkracht of schooldirecteur in Brussel en u wil concreet rond milieu werken? Neem contact op met de vzw NME-Link die u zal kunnen helpen bij de organisatie van uw actie.

NME-Link vzw - Koningsstraat, 171 bus 3 - 1210 Brussel. Tel.: 02.209 16 30 - e-mail: info@nme-link.be

Beste leraar, hebt u onze schoolkalender al besteld?

Nog niet? Doe dit dan zo vlug mogelijk, met vermelding van uw naam en adres, op het e-mailadres: ecocons@igbebim.be, per fax op het nummer 02/775 76 21 of telefonisch op het nummer 02/775 76 28. De schoolkalender 2004-2005 is gratis maar kan alleen besteld worden door leerkrachten die in het Brussels Gewest werken. Het is een bureelkalender, samengesteld uit fiches. Bestellingen worden in september geleverd.

Als u nog niet bent geabonneerd ...

Ik wil 'Mijn Stad ... Onze Planeet'

Vul deze bon in en stuur hem terug naar het BIM - Gulledele 100 - 1200 Brussel of neem een kijkje op de webstek van het BIM (www.ibgebim.be) waar u hem on line kan invullen. U kan telefoneren naar 02 775 75 75.

per gewone post per e-mail

➔ Naam:

➔ Voornaam:

➔ Straat:

➔ Nr.: ➔ Bus: ➔ Postcode:

➔ Gemeente:

➔ E-mail:

Het hoekje van de kinderen

Water ... een kostbaar goed!

Er is veel water op de aarde: in de zeeën, het pakijs, de meren, de rivieren, de wolken, het grondwater ... Van al dat water is er echter slechts een zeer kleine hoeveelheid onmiddellijk geschikt voor verbruik door de mens: nauwelijks 0,01%! Wij hebben immers zoet water nodig (0,3% van al het water op aarde), en dat water moet dan nog bereikbaar zijn (bepaalde lagen liggen heel diep onder de grond).

Elke druppel is belangrijk ... vermijd daarom elke verspilling. Bescherm het water, het is onontbeerlijk voor je gezondheid!

Acties voor het water

Draai de kraan dicht wanneer je de tanden poetst of de handen wast: zo bespaar je 10 liter!

Zoek lekken: zie je een kraan lekken, waarschuw dan je ouders. Uit een lekkende kraan kan 50 liter water ontsnappen in één dag! Neem liever een douche: je gebruikt zo 2 tot 3 keer minder water dan wanneer je een bad neemt.

De zelf gemaakt filter

De natuur filtert het water, en wij raden je aan om dat thuis eens even na te spelen! Laat 'vuil' water (water + aarde, zand of gras) door uw filter stromen ... en het komt er 'proper' uit. Maar opgelet, het is niet omdat het water 'proper' is, dat het 'drinkbaar' is. Het kan nog onzichtbare stoffen bevatten die je ziek kunnen maken. Wanneer je het water gefilterd hebt, kan je het wel gebruiken om de planten te besproeien, maar zeker niet om te drinken!

Hoe maak je zo'n filter:

1. Snij een grote plastic fles in tweeën (1/3 onderzijde, 2/3 bovenzijde)
2. Bevestig een stuk vliegengaas aan de hals
3. Draai de hals om en plaats hem omgekeerd in het onderste deel van de fles
4. Plaats de verschillende lagen materiaal (zand e.d.) boven elkaar, zoals beschreven in het schema
5. Oefen wat geduld uit!

Vuil water

Grind

Zand

Houtskool

Zand

Houtskool

Zand

Houtskool

Watten

Vlieg raam

